

Norsk studentorganisasjon

Lakkegata 3 / 0187 Oslo

T: 22 04 49 70

F: 22 04 49 89

E: nso@student.no

W: www.student.no

Høringsuttalelse

Høring: forskrift om tildeling av støtte for undervisningsåret 2011-2012

”NSO etterlyser en bredere forskrift som utdyper kravene til dokumentasjon”

Forslag om endringer i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for 2011-2012

Norsk studentorganisasjon (NSO) ønsker å takke for muligheten til å bli hørt og komme med innspill til forslagene til endringer i forskrift. Høringen er omfattende og NSO har derfor valgt å kun kommentere på noen utvalgte forslag. Øvrige forslag har NSO ingen innsigelser til.

Forslag om flat utbetaling

§ 11-3

NSO støtter ikke forslaget om å utbetale studiestøtten flatt. Flertallet av studentene er helt avhengige av større utbetalinger i begynnelsen av semestrene for å kunne betale blant annet pensumlitteratur, depositum til husleie og andre ekstraordinære utgifter ved semesterstart. NSO mener derfor at studiestøtten normalt skal utbetales skjevt, men at hver enkelt student får mulighet til å velge om de ønsker utbetalingene flatt. På denne måten sikres økonomien til alle studenter ved semesterstart, samtidig som vårt forslag tar høyde for ulikheter i studentmassen og gir valgmulighet til den enkelte student.

I høringsnotatet begrunnes forslaget med at en høyere sum hver måned vil lette de likviditetsproblemene studenter står overfor ved slutten av semesteret. NSO er positive til at regjeringen anerkjenner denne problemstillingen, men vil understreke at det vil variere fra student til student. En løsning hvor studentene selv kan velge å få utbetalt studiestøtten skjevt eller flatt er den beste ordningen for å bøte på studentenes likviditetsproblemer. NSO vil videre presisere at den eneste fullverdige løsningen på problemet er en økning i studiestøtten som helhet og utbetaling i 11 måneder.

Forslag omhandlende studiestøtte for funksjonsnedsatte studenter

NSO er meget fornøyd med forslaget om en bedre studiefinansiering for funksjonsnedsatte studenter. Vi mener det er vesentlig at denne ordningen er fleksibel og vil sørge for at denne gruppen studenter har muligheten til å ta høyere utdanning på lik linje med andre studenter. I dette perspektivet er det vesentlig at den ekstra støtten funksjonsnedsatte nå vil motta fra Lånekassen kommer i form av stipend slik at denne gruppen ikke står igjen med en større lånebyrde enn andre etter endt utdanning.

§ 8-7 og § 46-1

NSO støtter forslagene i § 8-7 og § 46-1. Dokumentasjonskravene som her går på å få en attest eller erklæring fra lege eller spesialist ser vi på som overkommelig dersom Lånekassen sikrer at dette blir en minimalt byråkratisk prosess. Vi ønsker likevel å presisere at forskriften er noe mangelfull. NSO mener at det er vesentlig at kravet om dokumentasjon kommer i forkant av utbetalingen, mot etterskuddsvis som er normal praksis for andre behovsprøvinger. Grunnen til dette er at funksjonsnedsettelse er mange og varierte. Helsetilstanden til en funksjonsnedsett student kan variere gjennom året, og det er viktig at når den enkelte blir berettiget denne ordningen, følger det en sikkerhet om at rettigheten holder ut studieåret, uavhengig om studentens helsetilstand endres. Faren ved at dette sjekkes etterskuddsvis, etter at studenten allerede har mottatt støtten, er at studenter med sykdommer eller lidelser som svinger betraktelig ikke kan ta sjansen på å søke støtteordningen fordi man står i fare for å måtte betale tilbake alt dersom formen bedres.

NSO mener at det er viktig å lage en støtteordning som er så fleksibel at den tar høyde for variasjonene. Dette innebærer blant annet at ordningen må være lett å komme inn i og komme seg ut av, og at man ikke blir ekskludert fra ordningen permanent, selv om man for en periode velger å gå ut av ordningen. Dette gjelder, som det overnevnte, særlig for studenter med kroniske lidelser hvorav funksjonsgraden vil svinge. Hovedmålet for den enkelte og samfunnet, må være at alle skal kunne arbeide. Med dette mener vi at om en student i en god sykdomsperiode forsøker, og klarer å arbeide noe, skal ikke det være grunnlag for å frata all fremtidig rett på støtteordningen.

I forskriften er det viktig å nedfelle når studenten må søke om denne ekstraordningen, når dokumentasjon må fremmes og hvor ofte, samt hvilke sanksjoner som finnes.

§ 9-3 og § 46-2

Til disse paragrafene ønsker NSO også å kommentere kravene til dokumentasjon, men vi er her mer skeptiske til bevisbyrden det foreslås å pålegge søker. Vi støtter tanken om at individet er funksjonsnedsatt mens det er omgivelsene som gjør det funksjonshemmet, men det vil utelukke blant annet en del kronisk syke fra å søke, noe NSO antar ikke er intensjonen.

Mange kronisk syke har store variasjoner i helsetilstand, og vil kunne ha sterke svingninger i muligheten til å studere fullt. Selv om mange i denne gruppen vil kunne fullføre et studium og i hovedsak kunne studere som andre studenter, vil de i perioder kunne ha en helsetilstand som gjør at de blir forsinket. Eksempelvis vil revmatikere eller personer med sterk og hyppig migrene eller personer med ME kunne ha sterkt nedsatt mulighet til å studere i perioder av studieåret, mens det i andre perioder vil være uproblematisk å følge samme progresjon som andre studenter. Dette gjelder også psykisk syke. Disse utfordringene kan også bidra til forsinkelser i studiet, men er ikke direkte knyttet til manglende tilrettelegging ved studiestedet.

NSO ser videre problemstillinger vedrørende dokumentasjonskravene.

- Hvordan skal det dokumenteres at tilretteleggingen er dårlig?
- Hvordan skal det dokumenteres at det er tilretteleggingen som er årsak til forsinkelsen?
- Hvem skal kvalitetssikre denne dokumentasjonen?
- Hvor går grensen mellom universell utforming og individuell tilrettelegging?

Om intensjonen er at ansatte ved den enkelte utdanningsinstitusjon må gå god for at tilretteleggingen er så dårlig at studenten blir forsinket i studieløpet, mener NSO at dette setter de ansatte i en vanskelig situasjon. Det vil være umulig å definere hvilke objektive kriterier som skal legges til grunn. Tilrettelegging er lovpålagt, og om institusjonen selv skriver under på at de ikke har tilrettelagt, kan og bør dette medføre sanksjoner mot det enkelte studiested. Om dette så er et eventuelt utfall av å erkjenne slik skyld, tror NSO at det vil være svært vanskelig for en student å fullføre og få godkjent en slik prosess. NSO etterlyser derfor en bredere forskrift som utdyper kravene til dokumentasjon.

NSO mener at bevisbyrden ikke skal ligge hos søker, men at ordningen skal basere seg på tillitt til studenten. Søkeren må uansett ha en attest eller erklæring på egen diagnose fra en lege eller spesialist, og dermed ser NSO det som tilstrekkelig at studenten kun leverer en redegjørelse for hvorfor tilretteleggingen har ført til faglig forsinkelse. Om Lånekassen i slike tilfeller ønsker å

Høringsuttalelse

foreta stikkprøver, mener vi at det skal være opp til det enkelte studiested å motbevise studentens redegjørelse.

Generelt

NSO etterlyser informasjon om hvor retningslinjer for hvem som er støtteberettiget skal nedfelles, samt informasjon om hvem som skal utarbeide disse retningslinjene. Disse vil være uhyre viktige for å sikre likebehandling og forutsigbarhet for søkerne.

Søknadsformen må være så enkel som mulig for studenten. NSO foreslår at det plasseres en boks på nettskjemaet for støtteordningen, hvor den enkelte må huke av for søking av vanlig stipend og lån.

Videre vil NSO påpeke viktigheten av informasjon i perioden frem mot semesterstart for å gjøre ordningen kjent blant potensielle søkere. Vi forutsetter intensivt informasjonsarbeid hvor departementet må sikre ekstra bevilgninger. Ved etableringen av ordningen mener NSO at det vil være nødvendig med en egen telefontjeneste som sikrer en tilgjengelig Lånekasse for søkere som har spørsmål. Å måtte henvende seg elektronisk kan ofte være en barriere eller til hinder for personer med nedsatt funksjonsevne.

Det må også utarbeides en veileder som inneholder informasjon om hvem som er berettiget støtte, hvordan en søker og om krav til dokumentasjon. Denne veilederen må distribueres til alle som møter den eventuelle søkergruppen – herunder utvalg på utdanningsinstitusjonene, studenthelsetjenestene, samt fastleger rundt om i landet. Dette er viktig for å sikre spredning av informasjonen til studenter som vil dra nytte av ordningen.

Forslag om behovsprøving av forsørgerstipendet mot ektefelles/samboers likning

§ 29-4

NSO er stor motstander av denne paragrafen som helhet. Vi mener at behovsprøving mot ektefelles/samboers likning beror på en tankegang om at alle samboere og ektepar har felles økonomi, hvilket vi igjen mener er et likestillingsspørsmål. NSO velger å sette spørsmålsteget ved hvordan dette fungerer i praksis ved eksempelvis samlivsbrudd og separasjon. Vi vil her etterlyse en debatt om hvorvidt Lånekassens gjeldende og foreslåtte forskrifter er utdaterte og virker mot sin hensikt. NSO mener prinsipielt at alle studenter som har barn skal ha krav på forsørgerstipend.

Støtte ved forsinkelse

§ 9-2

NSO støtter forslaget om å endre presiseringen vedrørende støtte ved forsinkelse fra et år til 60 studiepoeng. NSO mener dette vil gi et mer forståelig og forutsigbart regelverk for studentene, samt sikre bedre likebehandling mellom heltids- og deltidsstudenter.

Med vennlig hilsen

Anne Karine Nymo
Leder

Kari-Elisabeth Vambeseth Skogen
Velferds- og likestillingsansvarlig